

fået medhold ved Ligestillingsnævnet, skal nævnets sekretariat, hvis nævnets afgørelse ikke efterleves, på klagerens anmodning og på dennes vegne indbringe sagen for domstolene, jf. lov om ligestilling af mænd og kvinder § 22, stk. 2.

Under retssager om efterlevelse af en sådan nævnetsafgørelse har den part, der har fået medhold ved nævnet, endvidere automatisk fri proces, såfremt de økonomiske betingelser for fri proces er opfyldt, jf. retsplejelovens § 335 a (fra den 1. januar 2007 § 327, stk. 1, nr. 3).

Endvidere har størstedelen af befolkningen – ca. 95 % – retshjælpsforsikringsdækning i almindelige privatretlige tvister som dem, der f.eks. behandles ved Forbrugerklagenævnet og de godkendte private klage- og ankenævne, og dermed vil langt de fleste, der har fået medhold ved et sådant nævn, uanset deres indkomstforhold som hovedregel kunne få retshjælpsforsikringsdækning til at føre en retssag om gennemtvungelse af nævnets afgørelse.

For det tredje indføres der med dette lovforslag en særlig forenklet procesform for behandling af sager om krav på højst 50.000 kr. (småsagsproces), jf. pkt. 8 nedenfor. De foreslåede regler om småsagsprocessen er udformet med henblik på en nemmere, billigere og hurtigere behandling af sager om krav på højst 50.000 kr.

Desuden er det allerede sådan, at der i sager om krav på højst 50.000 kr. alene skal betales en fast, lav retsafgift på 500 kr.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at forbrugerne med de gældende og foreslåede domstolsordninger har tilstrækkeligt gode og effektive midler til at få gennemtvunget en afgørelse fra Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn. Derfor er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke behov for at overveje herudover at indføre regler om, at afgørelser fra Forbrugerklagenævnet eller godkendte private klage- eller ankenævne skal kunne tvangsfuldbyrdes uden forudgående dom.

7.2.4. Mundtlig forklaring under strafansvar

7.2.4.1. Retsplejerådet finder, at bevisførelse i form af, at parter og vidner afgiver mundtlig forklaring under strafansvar, kun bør finde sted ved domstolene.

Retsplejerådet bemærker, at det forhold, at der er gjort undtagelse fra dette princip ved lov om undersøgelseskommissioner, efter rådets opfattelse ikke giver tilstrækkeligt grundlag for også at gøre undtagelse for så vidt angår et eller flere administrative nævne. Retsplejerådet peger på en række særlige forhold vedrørende undersøgelseskommissioner. Vidneforklaring

under strafansvar for en undersøgelseskommission gennemføres således under anvendelse af retsplejelovens regler om vidneudelukkelse og vidnefritagelse og i øvrigt efter retsplejelovens regler om vidneforklaringer. Personer, hvis forhold undersøges, har ret til en bisidder, hvis beføjelser har lighed med en forsvarers beføjelser. Undersøgelseskommissionens afgørelser i forhold til vidner kan kæres til Østre Landsret. Vidneforklaring under strafansvar for en undersøgelseskommission sker således under omfattende retssikkerhedsgarantier, som ikke findes tilsvarende ved noget administrativt nævn, heller ikke ved nævn, hvor formanden er dommer.

Retsplejerådets synspunkter angår alene mundtlig forklaring, der sker som led i bevisførelse. Der er efter Retsplejerådets opfattelse ingen retsplejemæssige betæneligheder ved at give en part mulighed for mundtligt at fremlægge sin sag for et administrativt nævn.

Der henvises til betænkning nr. 1401/2001 side 151-152.

7.2.4.2. Justitsministeriet er enig med Retsplejerådet i, at bevisførelse i form af, at parter og vidner afgiver mundtlig forklaring under strafansvar, bør ske ved domstolene eller under tilsvarende retsgarantier, således som det er tilfældet ved afgivelse af forklaring for en undersøgelseskommission, der er nedsat i medfør af lov om undersøgelseskommissioner.

8. Behandling af sager om mindre krav (småsagsproces)

8.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder ikke særlige regler om behandling af sager om mindre beløb i tilfælde, hvor sagsøgte bestrider sagsøgerens krav (tvistige sager). Tvistige sager om krav vedrørende mindre beløb behandles således efter retsplejelovens almindelige regler om behandlingen af civile sager, jf. herom pkt. 5.1 ovenfor. Retsplejeloven indeholder derimod regler om en særlig, forenklet fremgangsmåde, som kan anvendes i tilfælde, hvor et krav på højst 50.000 kr. ikke bestrides (inkassosager), jf. retsplejelovens kapitel 44 a om betalingspåkrav.

8.2. Lovforslagets udformning

8.2.1. Baggrund og oversigt

8.2.1.1. Småsagsudvalget afgav i efteråret 1997 betænkning nr. 1341/1997, der bl.a. indeholder udvalgets overvejelser og forslag vedrørende en småsagsproces ved domstolene. Udvalget foreslog regler om en forenklet proces for sager om mindre krav, hvor retten skulle bistå parterne under sagen, og hvor den